

Riigi poolne kohalike omavalitsuste toetamine lasteaiaõpetajate palkade tõstmisel.

Tartus, 23.jaanuar 2017

Eesti Lasteaednike Liit (ELAL) tunneb heameelt, et Eesti Vabariigi Valitsus on leidnud võimaluse toetada kohalikke omavalitsusi motivatsioonipaketiga leevendamaks lasteaiaõpetajate palgaprobleemi.

Tänasega võib öelda, et ELAL 2015. aasta pöördumises Riigikogu poole väljatoodud probleemid alushariduses ei ole tänaseni leevendust leidnud.

- Probleemiks on suur palgalõhe erinevates piirkondades töötavate lasteaia pedagoogide vahel.
- On keeruline leida vakantsetele töökohtadele erialase ettevalmistusega lasteaiaõpetajaid, muusika- ja liikumisõpetajaid, eri- ja sobitusrühmade õpetajaid, logopeede, eripedagooge, tugispetsialiste.
- Hetkel alushariduse valdkonnas pakutav töötasu on liiga väike, et motiveerida kõrgharidusega noori antud valdkonnas töötama.
- Suur hulk lähiajal pensioniikka jõudvaid või juba pensionil olevaid ja veel töötavaid õpetajaid lahkub töölt.
- Samuti on töölt lahkunud ja lahkumas erialase haridusega kogenud spetsialistid tasuvamale tööle, kuna hea ja mitmekülgse ettevalmistuse saanud alushariduse pedagoogid on oodatud ka teistele tööaladele.
- Endiselt on lasteaiaspetsialistide hulgas vähe mehi.

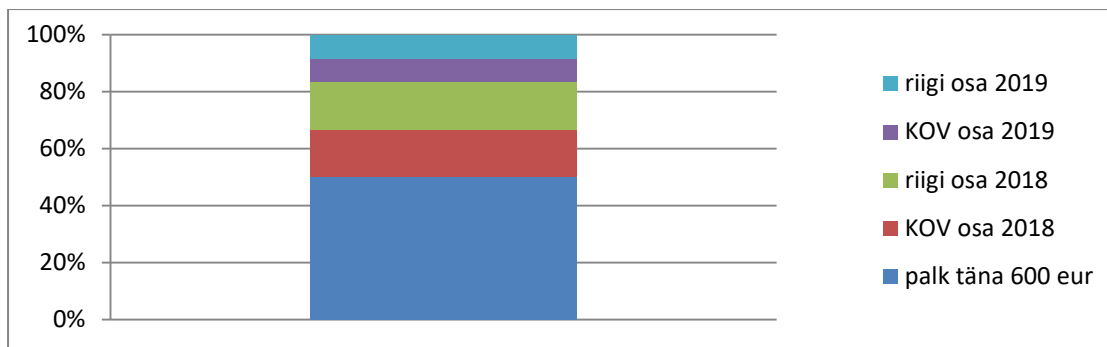
Oleme seisukohal, et ühesugust tööd tegevate, samadele kvalifikatsiooninõuetele vastavate lasteaiaõpetajate palgamäär peaks olema ühesugune.

Hetkel sõltub palga suurus inimese elu- ja töökohast ning kohaliku omavalitsuse otsusest, mitte õpetaja kvalifikatsioonist, töökogemusest, tööpanusest või töö kvaliteedist. See on õpetajatööd tegevate isikute ebavõrdne kohtlemine. Nii soosib ka riik omapoolselt nn. „ääremaastumist“ ja raskendab riigi enese poolt seatud regionaalpoliitiliste eesmärkide saavutamist.

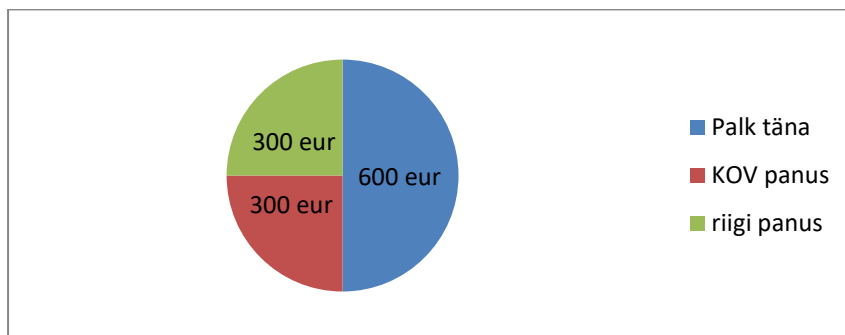
Eesti Lasteaednike Liit teeb ettepaneku, et pedagoogilise kõrgharidusega lasteaiaõpetajate alampalk oleks kehtestatud üleriigiliselt võrdselt kooliõpetaja alampalgaga alates jaanuarist 2019.

Oleme seisukohal, et pedagoogilise kõrgharidusega alushariduse õpetajate palgad peavad olema võrdsed sõltumata haridusasutusest ning omavalitsusest.

Näeme, et kohalike omavalitsuste motivatsioonipaketi toimetehhanismi võiks rakendada põhimõttel, et 2018. aastast tõstetakse lasteaiaõpetajate palk kooliõpetaja palga miinimum määra 80%-ni võrdses mahus kohaliku omavalitsuse ja riigivahendite toel ning 2019. aastast tolle hetke õpetajate 100 %-lise miinimum-määrani, samuti võrdses mahus kohalike omavalitsuste ja riigi eelarve vahenditest (vaata joonis 1). Sellega tagatakse kohaliku omavalitsuse osalus ja vastutus lasteaia õpetajate palgaküsimuste lahendamisel (vaata joonis 2).

Joonis 1. Lasteaiaõpetajate palga kujunemine 2019 aastaks 600 eurose palga näitel.

Joonis 2. Lasteaiaõpetajate palga kujunemise proportsioonid 600 eurose palga näitel.

Eesti Lasteaednike Liit on seisukohal, et lasteaiaõpetajate palgad on ka edaspidi igas kohalikus omavalitsuses diferentseeritud lähtuvalt õpetajate atesteerimise tulemustest või kutsetunnistusest, töökoormusest ja vastutuse määra. Peame väga oluliseks, et meie järelkasvuga tegelevad õpetajad on saanud kvaliteetse kõrghariduse, mis tagab mitmekülgse ja põhjaliku ettevalmistuse tööks. Konkurentsivõimeline töötasu toob ülikoolidesse alushariduse pedagoogiks õppima motiveeritud noori ja see tagab alushariduse kõrge kvaliteedi ka edaspidi.

Eesti Lasteaednike Liit on seisukohal, et praegu kehtivaid kvalifikatsiooninõudeid alushariduse õpetajatele ja juhtidele on vajalik muuta.

Parima kvaliteedi tagamiseks peavad lastega töötama erialase pedagoogilise kõrgharidusega õpetajad või pedagoogilise kõrgharidusega ja eelkoolipedagoogika alaste kompetentsidega õpetajad. Töökorralduse juures, kus rühmas töötab üks õpetaja ja õpetajat abistavad töötajad, peab õpetajal olema erialane pedagoogiline kõrgharidus magistri tasemel või pedagoogiline kõrgharidus magistri tasemel ja eelkoolipedagoogika alased kompetentsid.

Juhtidel on vajalik erialane pedagoogiline kõrgharidus magistri tasemel või pedagoogiline kõrgharidus magistri tasemel ja eelkoolipedagoogika alased ning juhtimisalased kompetentsid ja eelnev vähemalt 3- aastane lastega töökogemus.

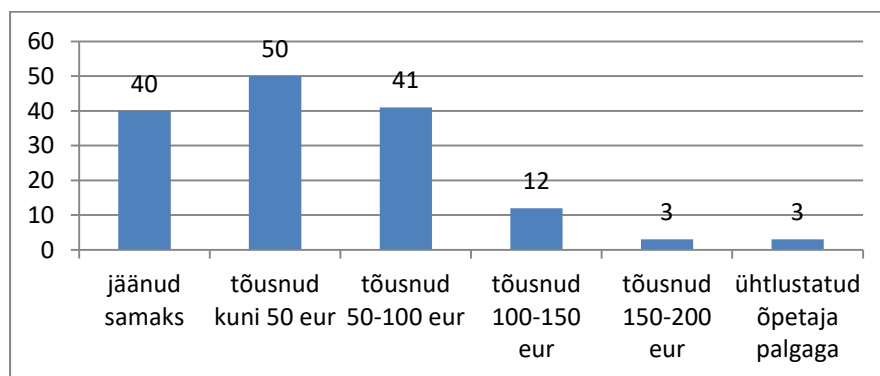
Õpetajat abistavatel töötajatel, kes osalevad õppekasvatustöös lastega, peab olema vähemalt lapsehoidja kutsestandardile vastav ettevalmistus. Neile on vajalik kasutusele võtta ühesugune ametinimetus ja kehtestada kvalifikatsiooninõuded.

Eesti Lasteaednike Liit pooldab töökorraldust, kus rühma personaliks on kaks kõrgharidusega õpetajat ja üks vähemalt lapsehoidja kutsestandardile vastav õpetajat abistav töötaja. Ühe õpetajaga töökorraldus peaks jääma võimalusena lahendada asutuses personali probleem

kvalifikatsioonile mittevastavate spetsialistide puudumisel. Sellise töökorraldusliku muudatuse tegemisel peab otsustamise õigus olema lisaks kohalikule omavalitsusele ja lasteasutuse juhtidele ka õpetajatel ja hoolekogul.

Meie järgnevad seisukohad ja ettepanekud tuginevad 2016. aastal läbiviidud küsitlusele. Ühe õpetaja ja kahe õpetajat abistava isikuga töökorralduse kasutusele võtmisel oli HTM-i poolne eesmärk sellest loodetav lasteaiaõpetaja palgatõusu võimalus. ELAL juhatuse algatusel viidi 15.-30. aprillil 2016 läbi küsitlus, mille eesmärk oli anda Riigikogu kultuurikomisjonile ülevaade kujunenud hetkeolukorrast. Küsitluses osales 630 lasteaiaõpetajat üle Eesti.

Seoses ühe õpetajaga töökorraldusele üleminekuga (149 juhtu) märgiti 40 korral (27%), et palk on jäänud samaks võrreldes kahe õpetajaga töökorraldusega, 50 korral (34%) on palk tõusnud, kuid mitte rohkem kui 50 eurot, 41 korral (28%) on palk tõusnud 50-100 eurot, 15 korral (10%) on õpetaja palk tõusnud 100-200 eurot. Kolm õpetajat (2%) on maininud, et õpetaja palk lasteaias on ühtlustatud kooliõpetaja palgaga. Küsitlusest selgub, et töökorralduse muutus ei toonud enamikele õpetajatele (60%) kaasa märkimisväärset palgatõusu, rääkimata kooliõpetaja palgatasemeni jõudmisest, milleni tõsteti palk vaid 2% õpetajatest (vaata joonis 3).

Joonis 3. Lasteaiaõpetajate palkade tõus seoses ühe õpetaja ja kahe teda abistava töötajaga töökorralduse juures.

Antud küsitlusele toetudes võime väita, et töökorraldus lasteaedades, kus rühma personaliks on üks kõrgharidusega õpetaja ja kaks õpetajat abistavat töötajat, ei ole toonud oodatud lahendust lasteaiaõpetajate palgaprobleemidele.

Eesti Lasteaednike Liit on veendunud, et ka traditsiooniline töökorraldus lasteaedades, kus rühma personaliks on kaks kõrgharidusega õpetajat ja üks nõutava kvalifikatsiooniga õpetajat abistav töötaja, tagab jätkuvalt laste igakülge arengu kogu lasteaiapäeva vältel.

Konkurentsivõimeline töötasu võimaldab täita kõik rühmad kahe õpetajaga, kes on nõutava kvalifikatsiooniga ja motiveeritud oma ala spetsialistid.

Eesti Lasteaednike Liidu liikmete nimel

Liili Pille

Eesti Lasteaednike Liit
juhatuse esinaine